

Henning Mankell i l'alegria d'estar viu

Tot en la meua vida es juga ara davant del teló de fons del meu càncer

L'escriptor Henning Mankell va néixer a Estocolm el 3 de febrer del 1948 i va morir a Göteborg el 5 d'octubre del 2015. El 2014 reflexionava en aquest text sobre com havia canviat ell des del diagnòstic del càncer.

Foto: PalFest

Durant l'estiu càlid que hem gaudit, sovint m'he assegut a la terrassa amb vistes al mar, quan no he estat inclinat sobre l'escriptori, treballant en el llibre que s'ha de publicar d'aquí a un any. He vist el mar que canviava constantment, i m'he preguntat com he canviat jo després del diagnòstic catastròfic d'ara fa vuit mesos [un tumor al pulmó amb metàstasi en una vèrtebra del clatell]. He canviat, de fet? O encara sóc la mateixa persona que era llavors? Què passa amb la identitat de les persones que pateixen una malaltia greu?

La resposta que em sembla més natural és que tot en la meua vida es juga ara davant del teló de fons del meu càncer. Tot el que em comprometo a fer i tot el que m'abstinc de fer ho suspeso en funció del càncer amagat dins el meu cos.

Fa uns anys, l'escriptor Per-Olof Enquist va fer un comentari savi: "Un dia morirem. Però la resta de dies estarem vius". Si afegeixo a això una frase que vaig llegir en un taller de reparació mentre em canviaven l'oli del cotxe, el panorama s'aclareix. La frase deia: "No et prenguis la vida gaire seriosament. No en sortiràs viu".

La veritat és que no estic gaire en sintonia amb aquesta darrera sentència. La vida és una cosa seriosa. Mai pots fer un pas enrere i començar-ho tot de nou. No ens permeten tornar a tirar els daus. La vida és un procés continu, que sempre va endavant i mai no s'atura. Ara bé, és evident que la frase és oportuna. Moltes persones viuen vides totalment incomprensibles per a mi. Semblen pensades com si haguéssim de viure per sempre. Però no vull criticar ningú. Tothom pren les seves decisions.

[...]

No tinc la sensació d'estar vivint un temps de propina. Això no existeix. El meu temps és meu i només meu. No sé fins quan durarà. Intento no pensar-hi, perquè no té sentit. [...] El principal perill de la meua vida, i dels malalts de càncer en general, és renunciar a les il·lusions.

[...]

És possible viure amb càncer. És possible lluitar-hi. No és massa tard per a res. D'alguna manera, encara tot és possible. Aquesta nit humida de setembre penso en les coses que el càncer encara no m'ha pres. No m'ha robat l'alegria d'estar viu, ni la curiositat per saber què m'espera demà.

*Extractes d'un article publicat en anglès a The Guardian
(<http://www.theguardian.com/lifeandstyle/2014/sep/16/henning-mankell-wallander-author-cancer-days-of-darkness>) el 16 de setembre del 2014.*